

פניני הדר

האגודה והעדות שנאמרו בשיעור הדר היומי בבית"ב "אלהינו הנביא" שבבית רוממה ירושלים
מסכת סוטה

דבר העורך

"הצוואה האחרונה"

הימים! ימי שלטון הבריטי בא"י, בתוככי בית המדרש ישבו ולמדו תורה במסירות נפש שני חברים טובים "ליבלה" ו"שימי", אני חושב שאף אחד לא מעריך את המסירות שלנו ללימוד התורה חרף הפיצוצים הנשמעים מבחוץ! טען שימי, אך ליבלה בשלו, כל תכליתינו בעוה"ז הוא העמל כי לשם כך נוצרנו, לימים נפרדו החברותא, ליבלה גדל ונתמנה לרב, שימי פנה לעולם החופשי לאט ורחף בחלל, אלא שהצבע היה מהול בכמות גדולה של אלכהול, שימי הוציא סיגריה, הציתה, ואז החדר עלה בלהבות, כשהוא במצב קשה פונה לבית"ב תחת 99 אחוזי כוונות, נותרו לך שעות ספורות בכדי לחיות! נתבשר מפי הרופאים, ובקשתו האחרונה היתה לקרוא לידידו הטוב הרב ליבלה, ליבלה הגיע וראה את שימי מוטל בחוסר אונים, הוא רכן לעברו ואז מלמל שימי, צדקת ידידי! "אדם לעמל יולד".

ימי תמוז שהם בבחינת זמן תשובה ממשמש ובא, יש בהם כדי לעורר אותנו שהעולם הזה דומה ל"בי היולא" נשאר לנו לחטוף עוד דף גמרא, עוד שעה של לימוד תורה, ובזכות זה נגיע למשפט בטוחים שהרי "אדם לעמל יולד"...

הנ"ל: עשיית שידוך לזוג שאינם שותו"מ.

נתבאר בגמ' אם יש לאדם אפשרות לישא אשה חשודה, או את בתה, ישא את בתה שיש לה חזקת כשרות אף שלאימה יש עדיפות שבאה בכשרות.

הנ"ל: אדם שבאפשרותו לשדך בין זוג שמסתמא לא ישמרו על טהרת המשפחה האם עובר ב"לפני עיוור" בגרימתו לשידוך, או כיון שיש להם חזקת כשרות אין בזה מכשלה ויל"ע.

הנ"ל: קינוי בזה"ז ע"י איש שאינו מנוקה מעוון.

איתא בגמ' שאיש שאינו מנוקה מעוון אין המים בודקים את אשתו וברמב"ם סוטה פ"ב ה"ח הובא שהיינו כל ביאת איסור מדרבנן שעשה בימי חייו נחשב לאינו מנוקה מעוון ועיין במל"מ לגבי עשה תשובה.

הנ"ל: כיום שאסור לבעל לקנא לאשתו כיון שאין מים שבודקים וכ"פ בשו"ע אעה"ז (קעח' ז') ואם יקנא אשתו תיאסר עליו האם הלכה זו קיימת גם לגבי בעל שידוע בודאות שאינו מנוקה מעוון וצ"ע

הנ"ל: תשלום על הידור באתרוג מכסף מעשר.

נתבאר בגמ' בשעה שנראתה השכינה על הים בקרי"ס אפי' עולל וינק אמרו "זה אלי ואנוהו" ומזה דרשו חז"ל התנאה לפניו במצוות לעשות כל מצווה בהידור,

הנ"ל: אדם שחפץ לקנות אתרוג שבלי ההידור עולה חמישים ₪ ובשביל הידור יעלה לו כ-400 ₪ האם יכול לשלם את ההידור מכסף מעשרות ויל"ע.

הנ"ל: עדות של "תוכי" בנושאים שמספיק ע"א.

נתבאר במשנה ובפיה"מ לרמב"ם אם בעל קינא לאשתו ושמע מעוף פורח שהיא נסתרה יגרשנה בכתובה ופי' הרמב"ם שעוף היינו פאפאגיי שהוא התוכי של ימינו בעדותו אוסר אשה על בעלה.

הנ"ל: ישנם הלכות שמספיק להם עדות של ע"א כגון להשיא אשה שמת בעלה, או לגבי תחומין, האם יהא משקל של עדות לעדותו של התוכי לחומרא או לקולא וצ"ע.

הנ"ל: אדם החולה ומתבייש מפרסום שמו.

נתבאר בגמ' שכל מי שאירע לו דבר שמצער יודיע צערו לרבים והם יבקשו עליו רחמים.

הנ"ל: אדם שחלה ל"ע במחלה אולם מתבייש לפרסם שמו ברבים האם יש לדבר על ליבו שאינו נוהג נכון בהסתירו זאת מהרבים וצ"ע.

הנ"ל: אמירת "ברוך שמי" ביחיד.

נתבאר בגמ' אל ישאל אדם צרכיו בלשון ארמית כיון שהמלאכים אינם מבינים לשון זאת אולם כל זה בזמן שאדם מתפלל ביחיד אבל אם מתפלל בציבור תפילתם נשמעת בכל לשון,

הנ"ל: אדם שהאריך בתפילתו ומשום כך לא הספיק לומר את בקשת "ברוך שמי" עם הציבור בקשה הנאמרת ביום שיש בו מוסף האם יוכל לאמרו ביחיד כשהוא במעמד הציבור או שזה נחשב לתפילת יחיד שאינה נאמרת בלשון ארמית ולגידון זה יהא השלכה לגבי אדם שלא הספיק לומר "ויעבור" עם הציבור, האם יכול לאמרו לבדו כשהוא במעמד הציבור וצ"ע.

בין העושה מאהבה לעושה מיראה...

ב' תלמידים חלמו פסוקים א' "מה רב טובך אשר צפנת" והוא העובד מיראה, וא' "וישמחו כל חוסי כך" והוא העובד מאהבה. מי שחושב שכעת רע אלא שצפון בו טוב הוא העובד מיראה, אבל השמח בכל מצב הוא מאהבה זה ההבדל בין "גם זו לטובה" לבין "כל מה שה' עושה..

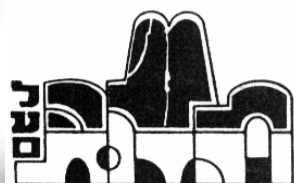
עוברין שבמעזי אימן אמרו שירה....

יש לשאול מה המיוחדות בשירתן של העוברים בקריעת ים סוף? וז"ל עפ"י מה שמוכח במס' גיטין (לא): שברוח קדים אשה מפילה והגס היה שבאותו הלילה לא הפילה אף אחת למרות רוח הקדים ועז"ל שהודו ע"ז שמכל הנשים אף אחת לא ילדה בתוך הים ואיך היתה מסתדרת.. (באר יוסף)

השיעור בדר היומי נמסר

ע"י הרב אהרן בן אדיבה שליט"א

מידי קרב בשעה 20:15 לאחר תפילת ערבית,
בבית"ב אליהו הנביא רח' פתח תקווה 1 שבבית רוממה

הגליון מופץ בחסות ארגון "תורה ויהדות לעם"
להפצת שיעורי תורה ברחבי הארץ

רח' אורנשטיין 5 - ירושלים - טל' 02-5374371 פקס 02-5371894

דף ל"ד: **הנ"ל:** בקשת רחמים על עצמו כשאחרים מתפללים עבורו.

נתבאר בגמ' שיהושע לא הוצרך להתפלל על קברי אבות להינצל מעצת המרגלים, משום שמשא התפלל עליו באומרו י"ה יושעך מעצת המרגלים.

הנ"ל: האם יש להוכיח מכאן שאם אחרים מתפללים עבור אדם הוא אינו צריך לבקש על עצמו דאלי"כ היה יהושע צריך להצטרף לכלב להשתטח על קברי אבות בתפילה וצ"ע.

דף ל"ה: **הנ"ל:** עשית חידונים ושעשועי תורה.

נתבאר בגמ' שדוד המלך נענש על כך שקרא לתורה "זמירות" והיינו שניתנו ליהנות בהן וזה דבר זמני, אולם התורה ניתנה לשם כך שלא יסיח דעתו מהם אפי' רגע אחד.

הנ"ל: האם חידוני תורה ושעשועי תורה הם בכלל הקוראים לתורה "זמירות" (וכפי שמובא בס' חסידים סי' תרמ"ד) שהרי לימוד בניגון הותר כיוון שלא גורע מהתמידות של עסק התורה.

דף ל"ו: **הנ"ל:** מסירת שיעור ע"י בן אחר אביו.

נתבאר בגמ' שיש לחשוש לעין הרע משום כך נתבאר בשו"ע (או"ח קמ"א ו') שאין מניחים לעלות לתורה בן אחר האב.

הנ"ל: האם גם לגבי דברי תורה יש חשש של עין הרע, ובמקום שאב מוסר שיעור, לא ימסור בנו אחריו או שאין לחוש לזה.

דף ל"ז: **הנ"ל:** קבלת צדקה מאדם שהוא צר עין.

איתא בגמ' כל הנהנה מצרי העין עובר באיסור לאו אחד או שני לאוין.

הנ"ל: מצינו הרבה סיפורים על גבאי צדקה שישבו על קמצינים עשירים עד שהוציאו מהם כמה פרוטות האם עברו באיסור הנ"ל וצ"ע.

דף מ': **הנ"ל:** עליית כהן לדוכן עם נעלי "קרוקס".

איתא בגמ' שתיקן ריב"ז שלא יעלו הכהנים עם מנעליהם לדוכן וכי' המ"ב קכ"ח שלא יעלה כשהוא יחף דגנאי הוא זה.

הנ"ל: אדם הלובש נעלי קרוקס בלא גרביים האם עדיף שיעלה עם מנעליו או שיעלה יחף ויל"ע.

דף מ"א: **הנ"ל:** להעלות לתורה בעל עסק הפותח בשבת.

נתבאר בגמ' בגנות החנפים, ובאחרונים דנו אודות חנופה לאנשים מפורסמים שאם לא יחניפו להם יזיקו באי מעשה הצדקה שלהם, עיין באג"מ (או"ח ח"ג נ"א)

הנ"ל: אדם המנהל עסק גדול אולם לוקה בחיסרון שפותח את החנות בשבת ואם ינזקו מזה ציבור בני תורה, האם יש מקום היתר לחנופה לאיש כזה להעלותו לתורה ואל"כ יפגע ויצא מזה נזק ויל"ע.

דף מ"ב: **הנ"ל:** היתר שינה מחוץ לסוכה לחתן שנה ראשונה.

נתבאר בגמ' לגבי מלחמת הרשות שיש יתרון לחתן בשנה הראשונה שהרי ע"ז נאמר "נקי יהיה לביתו שנה אחת".

הנ"ל: חתן בשנה הראשונה לנישואין האם זה כולל גם פטור משינה בסוכה ומה המקור לכך וצ"ע.

דף מ"ג: **הנ"ל:** הצלת ניצולים מפיגוע כשיש חשש לעור פצצה.

נתבאר בגמ' שהאיש הירא ורך הלבב חוזר לביתו ונח' מהו יתרונו או חסרונו וברמב"ם מבואר שמדין תורה בשדה הקרב אין דין של "יוחי בהם" או "חייד קודמים" ומחוייב להכניס עצמו לספק סכנה בכדי להציל את חברו,

הנ"ל: אם יש פיגוע ח"ו והגיעו למקום חברי הצלה וחוששים שישנו עוד מחבל או פצצה, האם מוטלת חובת ההצלה אף במצב סיכון זה שהרי בשביל להציל את חברו אין את "חייד קודמים" וצ"ע.

דף מ"ד: **הנ"ל:** חיוב לווייה של תלמיד לרב בזה"ז.

נתבאר בגמ' שיש חיוב ללוות את חברו (החי) או את רבו, או תלמידו, ולדינא כ' האחרונים שלכל הפחות יש חובת לווייה ד' אמות.

הנ"ל: אדם שרבו ביקר בביתו, וכשיצא מפתח ביתו המתנינה לרבו מכוננית האמורה לקחתו, האם יצטרך ללוות את המכוננית ד"א וצ"ע,

דף מ"ה: **הנ"ל:** מניעת קבלת מתנות בזמן הזה.

הגמ' האריכה בגנותם של מקבלי מתנות שהרי נאמר "שונא מתנות יחיה" ובשו"ע (חו"מ סי' רמ"ט ד') נתבאר שזהו ממידת חסידות.

הנ"ל: אדם שלא נותן מתנות בבואו לשמחות, האם ראוי לו לקבל מתנה בשמחתו, (כי אם נתן ומקבל תמורה נחא) ועוד יש לתמוה היאך אומרים "זכין לאדם שלא בפניו" אולי אותו אדם הוא מהשונאים לקבל מתנות ואינה זכות בשבילו ויל"ע בזה.

דף מ"ו: **הנ"ל:** ביטול נופש בצפת מחמת כליזמרים.

הגמ' דיברה באורך בגנות השומע זמרה בזה"ז וכמבואר בשו"ע (או"ח סי' תקס') ובפוסקים, שמה שהותר היום (כשזה לא לצורך מצווה) רק שירה בקלטת ולא שמיעת זמר בהופעה וכד'.

הנ"ל: אדם הזמין מקום נופש בצפת, והתברר לו ברגע האחרון שמתקיים בעיר כליזמרים המפוזרים בכל קצווי העיר, האם זו סיבה לביטול המקח.

דף מ"ז: **הנ"ל:** חיוב דיבור בלימוד בשנים היושבים יחד באוטובוס.

נתבאר בגמ' חומרת שני תלמידי חכמים היושבים יחד ואין ביניהם דברי תורה ראויים להישרף באש ח"ו.

הנ"ל: אברך שיושב באוטובוס ולומד, האם מחויב לפתוח בשיחה עם זה שיושב לצידו ולשתפו בלימוד שהוא יושב בטל או אף כשהשני לומד.

בית הוראה אפיקי מים בראשות הרה"ג משה פנירי שליט"א 02-5712010

המכיר את מקומו

היה זה אלכסנדר מוקדון אשר חפץ לכבוש את כל העולם כאשר הגיע לאפריקה עיר שכולם נשים, ניסה ללחום בהם אך לעגו לו וכי יש גבורה ללחום כנגד נשים, כשהגישו לו ככר זהב סירב באמרו אני בנ"א ולא מלאך, כשיצא מהעיר עבר ליד מעין, שתה ממנו, והגיע לשער גן עדן, מדוע בהלון לא הרגיש זאת? התשובה היא שרק אחר שהכיר בערך עצמו ראוי הוא לחוש את שערי גן עדן... (דברות אליהו)

אין נותנים כוס ברכה אלא לטוב עין.

לאדם יש ביד י"ד פרקים בברכת כהנים יש ט"ו תיבות ועדיין חסר פרק כנגד שלום ולכן תיקנו שיאחו הכוס ביד וידוע שהשונא את חברו משום שיש לו הרי הוא צר עין אולם מי שעינו טובה הרי הוא מרבה שלום ולכן מגיע לו לאחוז כוס של ברכה שהיא כנגד השלום שבברכת כהנים ולכן נאמר לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום.. (בן יהודע).

השאלה: אדם ירד לטבול בחוף הים לפתע מבחין באדם זר ומוזר המנסה לגנוב את בגדיו ובפניו ניצבת האפשרות

לצאת לרוץ ולתפוס אותו, או לצעוק צעקות רמות ועי"כ לבייש את הגנב באיזה אפשרות הוא יוכל לבחור?

ואלו היו תשובות הרבנים: לנידון זה יש השלכות רבות בגדר הלבנת פנים ובפרט הנידון שדנו האחרונים אדם שהיה לו עובד בבית וחושד בו בגניבה האם מותר לו לפתוח תיק ועי"כ יתבייש או שיפטר מהעבודה ודיו בכך.

הגמרא (ב"מ כד') מספרת על רב חסדא שנגנב לו כוס כסף מביתו, וכשראה איזה תלמיד מנגב ידיו בבגד שאינו שלו הבין כי הוא הגנב, ואכן כפתוהו והודה, ומכח זה משמע שאפשר לבייש אדם אם יש לנו חשד סביר שאכן הוא גנב, אולם הגרש"י אוירבעך במנחת שלמה (חג' סי' קה') נשאר בתמיהה מדוע תמר לא ביישה את יהודה בשביל להציל את נפשה ונפש ילדיה, ואפשר ליישבו ע"פ המאירי שלדעתו המניעה מלהלבין פנים אינה חיוב, ועדיין צ"ב.

והעולה מכל הנ"ל שאם יש אפשרות להימנע מלהלבין פניו ודאי שיש לו צורך בהימנעות מהלבנת פנים.

ועיין בשו"ת מנחת שלמה שדן בעובדת שחשודה בגניבה שעדיף לפוטרה בלא סיבה ממשית ולא להלבין פניה, ובלא"ה יכול להלבינה וכמבואר בשו"ע חו"מ סי' ד' שעבד איננו דינא לנפשיה, בשעת עשיית המעשה ודו"ק.

תשובה גוררת תשובה: בדבר השאלה על מגיד שיעור שראה בחור מתעסק עם ארנקו בשעת השיעור ולקח לו את הארנק שבו היה כרטיס חופשי- חודשי ומשום כך לא היה אפשרות לחזור לביתו והוצרך הבחור ללוות בסף בכדי לשוב לביתו, ורק למחרת הושב לנער ארנקו.האם הרב יהיה חייב לשלם לנער על הנסיעות ששילם בכסף שלוה?

בנידון זה השיבו לנו הרבנים: ישנם פוסקים המתירים לרב להחרים דברים שמפריע לתלמיד (כך הובא בשם הגר"ח קנייבסקי) לשיטתם פשוט שאין חייב הרב לשלם, אלא אף לאוסרים יש לפטור את המלמד דהוי גרמא בניזקין ולא היתה לו כוונה להזיק וממילא גם לצאת ידי שמים יהא פטור, וכעין זה הובא ברמ"א (חו"מ סי' שסג) לגבי אדם שהיה לו רכב הסעות ובא חברו והשבית לו את ממונו באופן שלא יוכל להסיע והפסיד חברו אינו חייב בתשלום ההסעה שהרי אין חיוב על השבתת ממונו של אדם.

פניני השמיטה: בדבר השאלה המורכבת לגבי שליח שהחמיר מלאכול "היתר מכירה" האם רשאי לקנות לאביו ירקות או פירות מהכשר זה?

השיב לנו הרה"ג שמואל אליעזר שטרן דומ"ץ בבי"ד של הגר"ש ואזנר שליט"א נראה שאינו חייב לשמוע בקול אביו שאומר לו לעבור על ד"ת או על דברי חכמים, וכן **הרה"ג אליעזר יחיאל קונשטט מראשי ישיבת "קול תורה"** השיב לנו דיש שיטות שיש שלד"ע מדרבנן, ולדעת המקנה (מס' קידושין נב') איסור סחורה הוא בין על המוכר ובין על הלקוח,

ומאידך **השיב לנו הרה"ג גדעון בן משה שליט"א אב"ד "יורו משפטיך"**, עפ"י המבואר בשו"ת אגרות משה (אע"פ ח"ד סי' סא' אות ב') לגבי ספיחין למי שמיקל בהיתר מכירה שכל המיקל עושה ע"פ הוראת חכם אין בו משום איסור מסייע ומותר לסייעו וכן פסק ג"כ הגרשז"א במנחת שלמה (חא' סי' מד'), והסתייע מדברי המבי"ט והכתב סופר שסוברים כך, ולפי זה באנו לנידון לגבי אדם שמחמיר לא לעשן ביו"ט, וחברו שסומך על המקילים מבקש ממנו להדליק את הסיגריה, יהא מותר למחמיר להדליק בשביל המיקל כיוון שעושה זאת לאדם שעבורו זה אינו איסור ודו"ק, ואף לזילותא אין לחשוש.

מעשה ופרצו גנבים בליל שביק לבית אברך יקר המנהל גמ"ח כספי לאברכים ונטלו מהארון בסלון את התיק בו היו מונחים כ 400 שיקים פתוחים של הנושים, מיר שנודע דבר הגניבה התקשר הנ"ל לכל הנושים שיבטלו את השיקים ומשום כך נתעררו השאלות. א.מי ישא בשלום עלות ביטול כל שיק שעלותו היא בסך של 17.5 ₪ הלווה, הגמ"ח, או בעל הגמ"ח, ב.האם בעל הגמ"ח נחשב לשומר חנם או משום שיש לו אפשרות להשתמש עם הכסף נהפך הוא לשומר שכר. ג.האם הנחת כמות כזו של שיקים בארון בסלון נחשבת לשמירה מעולה? ד. אם כתוצאה מביטול 10 שיקים נהפך החשבון למוגבל מי ישא בנזק? ה. אם ימצא הגנב האם יגלגלו עליו את כל ההוצאות הנ"ל? הקוראים מוזמנים לחוות דעתם לפקס' **02-5817174**.

שאלה גוררת שאלה: **מעשה** בזוג שעומדים להתחתן שבוע הבא הם הזמינו אולם ושילמו מקדמה לבעל האולם אולם התפרסם בחוצות שההכשר המהודר שהיה להם הוסר וכעת עומדים הזוג חסרי אונים האם יכולים לדרוש מבעל האולם שיממן את פער התשלום באם יביאו קייטרינג עם הכשר מהודר מחמת ששילמו מקדמה או שזה רק גרמא?

פניני הזמן: מעשה באברך שניגש איליו חברו והציע לו למכירה תלושי קניה של רשת שפע שוק בזול, הלה קנה ולא ידע מהלחץ הציבורי שנוצר וכשניגש לקנות התפלאו חביריו על הליכתו לשם הלה פנה למוכר וביקש לחזור בו מקנייתו בטענה שזה היה מקח טעות האם ללחץ ציבורי יש משקל של מקח טעות? הקוראים מוזמנים לחוות דעתם לפקס' 02-5817174.

נודה למרנן ורבנן הרבנים הגאונים אב"ד ויושבי על מדין שנשאו ונתנו עמנו במלחמתה של תורה.

הרה"ג זלמן נחמיה גולדברג שליט"א, הרה"ג נפתלי נוסבוים שליט"א, הרה"ג מנשה שוע שליט"א

הרה"ג יצחק בלסבלג שליט"א. הרה"ג שמואל אליעזר שטרן שליט"א, הרה"ג ברוך שרגא שליט"א,

הרה"ג גדעון בן משה שליט"א. הרה"ג שמואל פנחסי שליט"א

הרה"ג אשר חנניה שליט"א. הרה"ג יוסף ליברמן שליט"א. הרה"ג יהודה איטח שליט"א הרה"ג אליעזר קונשטט שליט"א. בברכת להגדיל תורה ולהאדירה.

בית הוראה "יורו משפטיך"

בראשות מורנו הרה"ג רבי גדעון בן משה שליט"א

בהשתתפות צוות רבנים ומורי הוראה מובהקים

שעות הפעילות 17:00-19:00 אחה"צ טלפקס 02-6540222 בירורים בדיני ממונות בימים ד' ה' בשעות הנ"ל

שאלות ותשובות לגיליון פניני הדף מס' 23

e. האם בזיווג לפי מעשייו ושדכן הונה את צד הכלה יש מקום לתבוע אותה?

ת. בודאי שזיווג הוא משמים וביותר לדעת האריז"ל שכיום כולם בחי' זיווג שני, אבל הזיווג הוא לפי מעשה האיש, ועוד שאישה אינה מצווה בפו"ר, ובודאי לא יעלה על הדעת לפטור בני"א שיתן סטירה לחבירו ויאמר לו אני לא אשם כי אין אדם נוקף אצבעו למטה אא"כ מכריזים מלמעלה, שהרי לא ניטלה הבחירה מהאדם, וכבר שמענו מקרוב מעשה מחזיד בבחור שנישא תמורת דירה, והתגלה שהוא בטלן גמור, וזאת חרף אזהרותיו של מרן הגרש"ז אוירבך זצ"ל שהזהיר לא לשנות ולשקר עבור שידוך וד"ל.

e. הנוטל ידיו ומכוון לשם עושר האם פוגם במצווה?

ת. יש לחלק בין מצוות יבום שהכוונה משנה את המצווה לאיסור אשת אח, ונטילת ידיים אם אינו מתכוון לשם מצוה עלתה לו הנטילה ויש לדמותו לנותן צדקה ע"מ שיחיה בני ה"ז צדיק גמור ועיין בכהח"פ סי' ח' סעי' כב' וישמח ליבך.

המשך שאלות ותשובות לגיליון פניני הדף מס' 23

ה. אם חרב הרי הוא כחלל איך הותר לכהן להיכנס לביה"ח?

ת. עיין בתוס' נזיר (נד :) שרי חיים הכהן שאל זאת מר"ת, ולכן חלק על ר"ת שאין מטמא באוהל, אלא במגע, ועיין ברמ"א יו"ד סי' שס"ט שהביא את מח' של ר"ת ור"ח וצייד שהמנהג להקל והעולם לא נזהרים בזה. ובביאור הגר"א האריך להוכיח מהרמב"ם שהוא כדעת המקילים וכן דעת הרמב"ן (פ' חוקת פי"ט טז"ו) ועוד יש לצרף את דעת הראב"ד שמותר לכהן בזה"י ליטמא למתים, ועוד יש לצרף שכמעט אין בודאות גמורה כהן ודאי לכך יש להקל.

ה. גג מגבות מטורקיה ושיב בתשובה האם צריך לפרט חטא?

ת. עיין ברמב"ם הל' תשובה (פ"ב ה"ט) שבעבירות שבין אדם לחבירו צריך להודיעו ולבקש ממנו מחילה ועיין בשו"ת אג"מ (חו"מ חא' סי' פח') שנשאל כעין זה והשיב שאם הבעלים לא ידעו כלל שגנב אי"צ להודיע להם עבור מה נשלח, אולם אם יודעים שהוא היה הגזלן יש לו להודיע ולבקש מחילה אולם אם הבעלים הם גויים נראה דאף שחייב להשיב מ"מ אינו חייב לפיסו על הצער, וסגי בהשבת הממון כפי התנאים שהובאו בחו"מ סי' שני"ה עיי"ש.

ה. אשה שזכותה עמדה לה שלא תתעון איך הותר לה להישאר עם בעלה?

ת. כפי שמבואר בגמ' סוטה כ"ו ע"א שכיוון שאפשר לתלות את ירקונה בחולאים אחרים אין ראייה שאכן נטמאה.

ה. איך מרים הוכיחה את אביה בל' קשה ולא חששה לכיבוד אב?

ת. מה שאמרה לאביה לשון גזרתך קשה משל כולם זהו שבח לאביה, בבחינת צדיק גוזר והקב"ה מקיים, ובמקום שקיים חשש להכחזת עם ישראל היה זה חסד שבזה גרמה לקיום העולם וכמו שמובא לגבי קין שבא על אחותו לקיים העולם.

ה. האם מקיימים מצוות ביקור חולים בחולה מונשם שאין לו הכרה?

ת. בטעם מצוות ביקור חולים (עיין שו"ע י"ד שלה' סד' רסח') נאמרו כמה סיבות או בכדי שיראה את החולה בצער ויתפלל עליו, או שהטעם הוא בכדי שיראה את דרכי החולה במה לעזור לו ולפייסו ואף שבנידון זה אי אפשר לפייסו אולם כיוון שבדרך כלל חולים במצב כזה כשלא מתעניינים במצבם מתדרדרים והולכים, ומסתבר שיש מצוה גם באופן זה. וביותר אם יקום מחליו וישמע שהיה פלוני זה יחזק אותו ונודע מעשים שנתעוררו חולים ושאלו בנקבם את השמות היכן פלוני שביקר אותי בזמן שהיו בלא הכרה.

ה. האם צריך לעשות את פתח ביה"ח באופן שתהא בכניסה פניה לימין?

ת. עיין בשו"ת חת"ס (ח"א או"ח סי' כז') ששמע מדבריו שאת הפרוזדור של הכניסה לבית הכנסת לא יפתחו מול בית הכנסת אולם כל זה אם יש פרוזדור כשתי אמות ועוד שתלוי בחילוק המנהגים לאיזה צד מתפללים ובודאי עדיף לעשות כן, אדם שרוצה לשתות פתית האם ישתה בקש דרך קבד או מהפחית עצמה בכדי להרויח ברכה אחרונה?

ת. מסתבר שישתה מהפחית עצמה בשביל להרויח ברכה אחרונה, ודרך העולם כשנמצא במקום שאין לו שום אפשרות אחרת גם האדם המכובד שותה מהפחית, וכל מקרה נידון לגופו.

ה. אדם ששומע קדיש מאדם איטי ומאדם מהיר באיזה אופן יענה אמן?

ת. עיין בשו"ת הלכות קטנות שחילק אם כל אחד מסיים בתוך כדי דיבור של חבירו יענה אמן אחד לכולם ואם יש הפסק ביניהם יענה לכל אחד ואי"צ לומר אמן ואמן אלא רק כשעונה על ב' נושאים שונים כמבואר (סי' קכ"ד מב' סק' כה') עיי"ש.

ה. האם מותר לשמוע קול זמר של אשה בזה"ח?

ת. עיין בשו"ת חלקת יעקב (או"ח סי' ל') שכתב לאסור שבזה מעורר הוא את כח התאוה, וכ"כ בשו"ת פרי השדה (ח"ג סי"ב) ומאידך עיין בשו"ת יד חנוך (סי' ג') שהוכיח מתוס' סוטה נח. (שאם אינו מכיר את האשה מותר לשמוע קולה ובשו"ת ישיב משה כ' בשם הגר"ש"א לחתור אפי' במכירה. ועיין שו"ת יבי"א (ח"ט עמ' רלה) עיי"ש.

ה. האם יש חיוב לקום בפני אשה שלמדה הרבה תורה?

ת. עיי"בא"ח פ' כי תצא" לגבי אשת חברשדינה כחבר וצריך לקום בפניה ועיין בשו"ת יחו"ד ח"ג שהעלה שיש לקום בפני אשה שלמדה הרבה תורה אולם יש לעשות זאת במידת הצניעות ככל שניתן.

ש. האם ניתן לשלוף פסקי הלכות מהמחשב?

ת. עיין בשו"ת משנה הלכות ח"י"ד סי' קס"ג שזעק על אלו שלא מעיניים במקורות ש"ס ופוסקים והרי הם בכלל מבלי עולם עיי"ש.

כל שאלה הלכה למעשה יש לשאול מורה הוראה לגופו של עניין

שמות השולחים תשובות יתפרסם בגיליון מס' 25 בר"ח אב בעז"ה.

בהגדרה ע"ס מאה נ"ז זכה הרב מרדכי שחר שליט"א מבית שמש

תשובות ניתן לשלוח לפקס מספר 5817174 02 או לרח' פולנסקי 26 עבור פניני הדף ירושלים

ובאחוזת ברכפלד ברח' ר' עקיבא 9/8 משפ' הרב לוי. ובקריית ספר רח' שדי חמד 4 משפ' הרב בן אדיבה.

ניתן לשלוח גם חלק מהתשובות. (ניתן לציין שלא לפרסם את השם)

ברכת יישר כוח לכל השולחים תשובות! וברכותינו לעשרות האברכים המסייעים בהפצת הגיליון בכל רחבי הארץ. ולכל המצטרפים אליהם.

בברכת זיילכם לאורייתא

מערכת פניני הדף

לע"נ הרה"ג מנחם משיח בן ויקטוריה וא"מ הרה"צ מימון בן מסעודה! ת.נ.צ.ב.ה

להנצחת נשמות יקיריך ז"ל ולפרסומים תורניים בלבד בקרב לומדי התורה ובכל עניני הגיליון והפצתו, לע"נ, חסות וכד' ניתן לפנות לשל' 02-5829850 או פקס' 02-5817174 היו ברכה!!!